

De economische gevolgen van de instroom van vluchtelingen in België¹

Als gevolg van met name de oorlog in Syrië en de geopolitieke instabiliteit in verscheidene andere landen in het Nabije en Mid-den-Oosten, wordt in de Europese Unie (EU) sinds medio 2015 een aanzienlijke toestroom van asielzoekers opgetekend. Die humanitaire crisis woedt in een klimaat van gematigd economisch herstel en terrorismebestrijding. Dit artikel is een bijdrage aan het debat in de vorm van een specifieke analyse van de situatie in België en van de mogelijke economische gevolgen voor ons land.

De context

De internationale immigratie verklaart sinds lang een groot gedeelte van de bevolkingstoename in België. Historisch beschouwd zijn de asielaanvragen pas vanaf 1990 een belangrijk verschijnsel geworden. Tevoren was de toestroom van buitenlanders voornamelijk het gevolg van economische migratie (vraag naar arbeidskrachten voor de steenkoolindustrie na de Tweede Wereldoorlog) en, later, omstreeks het einde van de jaren zeventig, van gezinshereniging. In de loop van 2014 groeide de bevolking van ons land met 59 600 personen aan: die stijging was voor twee derde toe te schrijven aan het migratiesaldo, een aandeel dat overeenstemt met het gemiddelde tijdens de periode 1990-2013.

De toevloed van asielzoekers of economische migranten zijn twee verschillende migratiestromen met elk hun specifieke kenmerken. Om te beginnen, zoekt iemand die uit economische overwegingen naar een gastland komt er gedurende een zekere tijd werk. Een vluchteling, daarentegen, is

iemand die zijn land van herkomst ontvlucht en die zich, op grond van artikel 1 van de Conventie van Genève, kan beroepen op de bescherming van het gastland uit ge-gronde vrees voor vervolging wegens ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of politieke overtuiging.

Vóór de oorlog in Syrië woonde bijvoorbeeld slechts 5% van de bevolking van dat land in het buitenland en hoewel het inkomen per inwoner er amper 11% van dat in België bedraagt, zou slechts 6% van de Syrische ingezetenen willen migreren indien de kans zich daartoe zou aandienen (Esipova, Ray & Srinivasan, 2011).

De redenen voor immigratie blijven niet enkel beperkt tot asiel of werkgelegenheid. Uit de door de Europese Commissie (EC) verzamelde gegevens afkomstig uit de enquête naar de arbeidskrachten (EAK) blijkt dat in 2014 52% van de immigranten op het Belgische grondgebied om familiale redenen naar ons land zijn gekomen, 20% voor werk (waarvan iets minder dan de helft reeds een baan had bij aankomst in ons land), 5% om te studeren en 9% om redenen van internationale bescherming. Uit het onderscheid naar nationaliteit blijkt dat voor niet-Europese immigranten gezinshereniging belangrijker is, terwijl de Europese ingezetenen vaker werk vermelden.

De huidige crisis in enkele cijfers

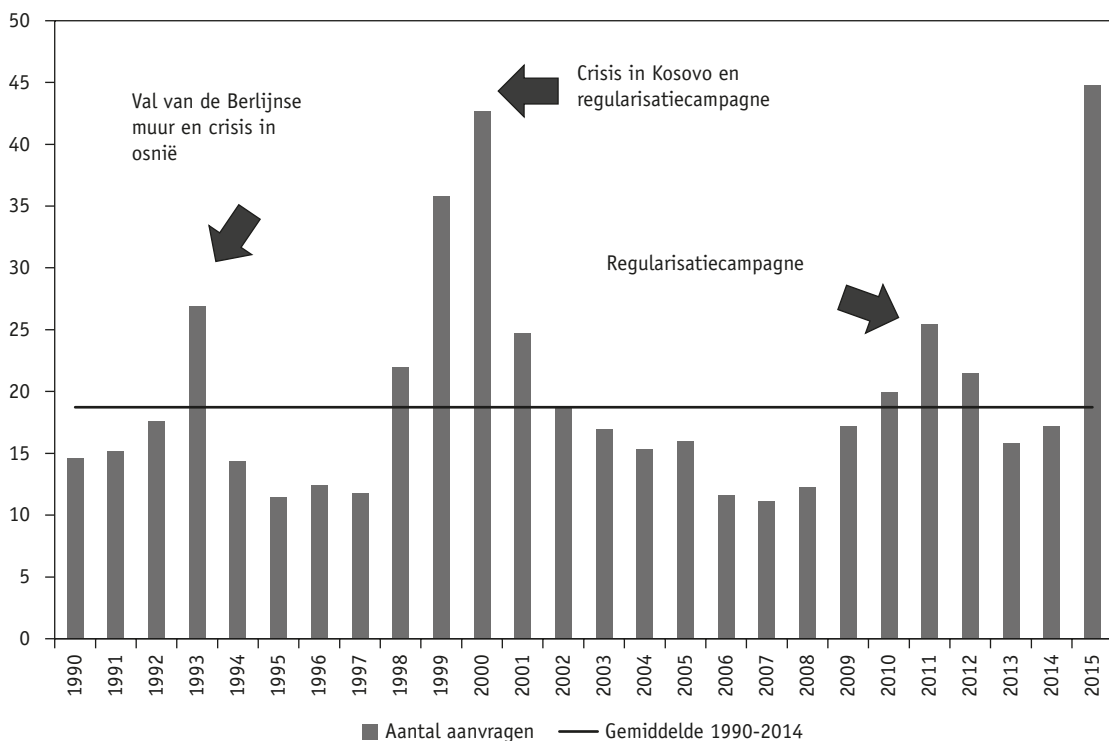
Gelet op de ongeveer 44 800 aanvragen die in 2015 werden ingediend, is de huidige golf veel omvangrijker dan die van 1993 en 2011, ze is veeleer

vergelijkbaar met die van 2000 (zie figuur 1). Het is echter zo dat de erkenningsgraad van het statuut van vluchteling momenteel hoger ligt dan in het verleden het geval was. Ten opzichte van 10% in de jaren negentig, is het de laatste 4 jaar gestegen tot gemiddeld 30%, in 2015 liep het op tot 61%.

De huidige golf doet zich over heel Europa voor. Om de op sommige landen uitgeoefende druk te verlichten, keurde de EU in september een spreidingsplan voor vluchtelingen goed. In totaal 160 000 asielzoekers afkomstig uit Italië, Griekenland en Hongarije zullen over de andere lidstaten worden verspreid volgens een verdeelsleutel die rekening houdt met de kenmerken van het gastland (totale bevolking (40%), bbp (40%), aantal asielaanvragen in het verleden (10%), werkloosheidsgraad (10%)). Volgens die criteria zou België tussen nu en 2 jaar 5928 extra asielzoekers moeten opvangen.

De EU heeft met Turkije overigens een akkoord gesloten teneinde meer bepaald de instroom van onregelmatige migranten op het Griekse grondgebied te beperken. Dat akkoord voorziet in de terugkeer naar Turkije, vanaf 20 maart 2016, van alle nieuwe onregelmatige immigranten die Griekenland vanuit Turkije zouden bereiken. De aan die terugkeer verbonden kosten zullen worden gedragen door de EU. Daartegenover stemt de EU ermee in dat voor iedere Syriër die naar Turkije wordt teruggestuurd, dit laatste land een op basis van de kwetsbaarheids-criteria van de VN behoeftige Syrische immigrant terugstuurt naar Europa. Voorrang zal daarbij worden verleend aan de migranten die Europa niet op illegale wijze hebben trachten binnen te komen. Het akkoord voorziet tevens in de storting, uit de Europese begroting en door de lidstaten, van een totaal bedrag van drie miljard euro aan Turkije, gespreid over een periode van twee jaar.

Figuur 1.
Verloop van het aantal asielaanvragen (in duizenden personen) (België; 1990-2015)

Bron: CGVS.

Wat eerder onderzoek ons leert

In tal van studies heeft men trachten te evalueren wat de economische impact kan zijn van de komst van immigranten naar een bepaald land. Die studies focussen voornamelijk op de arbeidsmarkt, en ze gaan de gevolgen na voor zowel de werkgelegenheid als de lonen, maar ook voor de overheidsfinanciën en het gebruik van de sociale stelsels. Zeer weinig auteurs maken echter een onderscheid tussen vluchtelingen en economische migranten.

Een van de belangrijkste vraagstukken die in de bestaande literatuur worden behandeld, is het effect van immigratie op de werkgelegenheid en op het loon van de autochtone bevolking. Aangezien immigratie a priori gepaard gaat met een toename van het arbeidsaanbod, zou ze, mochten types van werknemers volledig substitueerbaar zijn, een negatieve impact kunnen hebben op de autochtonen. Uit diverse studies blijkt echter dat de substitueerbaarheid tussen autochtonen en immigranten onvolkomen is vanwege, onder meer, het uiteenlopende niveau van hun vaardigheden, hun voorkeuren inzake bedrijfstakken (Ottaviano & Peri, 2005) of hun minder goede talenkennis (Kerr & Kerr, 2011). Immigranten zouden echter in steeds toenemende mate autochtonen kunnen vervangen naarmate ze langer in het gastland verblijven (Zavodny & Orrenius, 2006).

Gelet op die complementariteit wordt in het huidige onderzoek een neutraal effect vastgesteld op de geaggregeerde werkgelegenheid van de autochtonen. Op sommige segmenten van de arbeidsmarkt kunnen echter schadelijke effecten optreden. Zo sorteert een sterke toename van laaggeschoolde immigranten een negatief effect op de werkgelegenheid van jonge autochtonen (Smith, 2012), maar ook op die van de reeds in het land aanwezige immigranten (Blau & Kahn, 2012; Okkerse, 2008). Deze laatsten lijken immers meer op de nieuwkomers en kiezen dus soortgelijke banen. Het arbeidsaanbod van jongeren wordt ook sneller beïnvloed door de veranderingen in de lonen als gevolg van de komst van nieuwe migranten.

Net als voor de werkgelegenheid geldt dat, indien de immigranten complementair zijn aan de autochtonen, de lonen zelfs voor niet-immigrant

kunnen stijgen (Shapiro & Velluci, 2010; Zavodny & Orrenius, 2006). Uit empirische studies die vooral betrekking hebben op de Verenigde Staten (Dustmann, Frattini & Preston, 2008; Ottaviano & Peri, 2012) of op de uitbreiding van de Europese Unie (Kahanec & Zimmermann, 2008; Lemos & Portes, 2008), blijkt dat hoewel het geaggregeerde loon van de autochtonen gemiddeld beschouwd niet negatief wordt beïnvloed, de uitsplitsing naar scholingsniveau uiteenlopende resultaten oplevert. Het loon van de hooggeschoolde autochtonen ligt hoger als gevolg van de immigratie, terwijl het effect op het loon van de laaggeschoolden niet eenduidig is (Ottaviano & Peri, 2005; Zavodny & Orrenius, 2006).

De komst van immigranten naar een land brengt een vrij grote budgettaire last met zich vanwege de kosten voor de asielprocedures, het verstrekken van huisvesting en materiële goederen en de indienstneming van extra personeel, maar ook vanwege het te implementeren integratiebeleid zonder dat er enige zekerheid over bestaat dat de betrokkenen zich in het land willen vestigen. Migrant, ten minste die op arbeidsleeftijd, kunnen ook extra ontvangsten genereren wanneer ze ingeschakeld zijn op de arbeidsmarkt en ze kunnen, vergeleken met de in het land geboren burgers, de kosten voor onderwijs en gezondheidszorg drukken. Aangezien ze bovendien relatief jong zijn in vergelijking met de autochtonen, zouden de immigranten de schok van de vergrijzing kunnen helpen temperen.

Tal van onderzoekers hebben getracht de netto fiscale impact voor het gastland te ramen. In de meeste OESO-landen gaat het, in procenten bbp, om een gering effect. Gemiddeld beschouwd, zou het rond nul liggen en tussen -1% en +1% bbp schommelen (Organisation for Economic Cooperation and Development [OECD], 2013; Rowthorn, 2008; Vargas-Silva, 2015). Die ramingen hangen sterk af van de mate waarin de immigranten op de arbeidsmarkt zijn ingeschakeld.

Immigrant dreigen nochtans vaker in armoede terecht te komen. In 2014, bijvoorbeeld, liep in België 45,5% van de buitenlanders ouder dan achttien jaar het risico op armoede of sociale uitsluiting, tegenover 17,8% van de Belgen. Het Europese gemiddelde bedraagt 40,6% voor de buitenlanders en 22,7% voor de autochtonen.

Beoordeling van de impact van de huidige crisis voor België

Omdat moeilijk een historische vergelijking kan worden gemaakt en er weinig elementen beschikbaar zijn over met name het scholingsniveau van de asielzoekers, is het niet eenvoudig de economische impact van die golf van nieuwkomers in te schatten.

In het kader van deze studie heeft de Nationale Bank van België tevens een raming gemaakt van de macro-economische impact van de vluchtelingencrisis op de Belgische economie op korte en middellange termijn. Aan de hand van typische gedragspatronen van consumenten, werknemers, ondernemingen, overheid, enzovoort beschrijft het model de economische werking van de Belgische economie, zoals de totale particuliere consumptie, spaargedrag, investeringen, invoer en uitvoer, werkgelegenheid, enzovoort op een hoog aggregatieniveau. Een 'shok' op de Belgische economie (zoals een groter dan verwachte toestroom van vluchtelingen) genereert via de werking van een dergelijk econometrisch model zowel directe effecten (zoals een stijging van het BBP omwille van de toename van de overheidsconsumptie, een stijging van het totale beschikbaar inkomen van de gezinnen, enzovoort) als zogenaamde tweederonde-effecten die hiervan het gevolg zijn (zoals een stijging van de particuliere consumptie, de werkgelegenheid en de investeringen, enzovoort).

Door de sterk vereenvoudigde voorstelling van de werking van de totale Belgische economie in een dergelijk model kunnen de resultaten het best als 'indicatief' worden beschouwd. Ze worden hier voorgesteld in verschillen ten opzichte van een basisscenario waarbij geen rekening wordt gehouden met de impact van de vluchtelingencrisis. Meer in het bijzonder betekent dit ook dat in deze berekeningen niet alle nieuwe asielzoekers in aanmerking werden genomen, maar enkel het aantal asielzoekers dat uitstijgt boven het tussen 2008 en 2014 opgetekende jaarlijkse gemiddelde. Deze laatste worden verondersteld reeds deel uit te maken van het basisscenario.

In deze berekeningen werd ervan uitgegaan dat de schok in het arbeidsaanbod het loonvormingsproces niet macro-economisch zal beïnvloeden, waardoor in dit scenario geen nieuwe prijs- en concurrentie-effecten zullen ontstaan. Deze hypothese

spooft niet enkel met de bevindingen in de recente literatuur, maar tevens met zowel de neerwaartse rigiditeit van de lonen als het bestaan van een bij CAO vastgelegd minimumloon in ons land.

Voor de noodopvang van de vluchtelingen moet de overheid tijdelijk extra goederen en diensten aankopen in de private sector. Het kan daarbij gaan om kosten verbonden aan het inzetten van extra personeel, maar ook om de aankoop van tenten, voedsel, het huren van extra accommodatie en dergelijke. Zulke uitgaven voeren de overheidsconsumptie op. Aangezien deze laatste een van de finale vraagcomponenten is, doet ze (voor zover in België aangekocht) de groei rechtstreeks toenemen en zal het overheidssaldo in eerste instantie verslechteren.

De belangrijkste informatie die het model nodig heeft, is de nettoreactie van de arbeidsmarkt op de exogene toename van de bevolking. Nieuwe werkzoekenden hebben daarbij, na verloop van tijd, recht op een sociale uitkering, terwijl personen die ook effectief een baan vinden een loon ontvangen. Andere vluchtelingen kunnen een recht laten gelden op sociale bijstand. Deze drie componenten verhogen stuk voor stuk het beschikbaar gezinsinkomen, waardoor er mag worden van uitgegaan dat de particuliere consumptie in ongeveer dezelfde verhouding zal toenemen.

Tabel 1.

Macro-economische raming van de impact van de toestroom van vluchtelingen in België (gecumuleerde verschillen ten opzichte van een basisscenario, jaargemiddelden)

	Korte termijn		Middellange termijn
	2015	2016	2020
Bbp (in veranderingspercentages)	0,03	0,14	0,17
Werkgelegenheid (in personen)	200	3 900	21 100
Werkloosheid (in procentpunt)	0,00	0,03	0,12
Primair saldo (in % bbp, niet gecumuleerd)	-0,04	-0,16	0,04

Bron: NBB.

De berekeningen tonen aan dat het niveau van het bbp, op het einde van de periode 2015-2016, 0,14% hoger zou liggen dan in een basisscenario, al is de bescheiden extra groei-impuls grotendeels afkomstig van de extra overheidsconsumptie. Ongeveer op het ogenblik dat de groei-bijdrage daarvan zal wegvallen, zal de groei veeleer worden ondersteund door extra particuliere consumptie en door de afgeleide investeringsvraag die daarvoor nodig is. Voor de middellange termijn werd er in deze berekeningen van uitgegaan dat van de zowat 28 900 extra personen die zich op de arbeidsmarkt zullen hebben begeven, zo'n 21 100 een baan zullen hebben gevonden. Daardoor zal het werkloosheidspercentage tegen 2020 wel met 0,12 procentpunt opgelopen zijn. Als gevolg van deze extra banencreatie en de tweederonde-effecten die er het gevolg van zijn, mag worden verwacht dat het niveau van het bbp in 2020 zo'n 0,17% hoger zal liggen dan in het basisscenario.

Aanvankelijk zijn het de supplementaire uitgaven voor overheidsconsumptie, de werkloosheidsbijdragen en de uitgaven voor leefloon die wegen op de overheidsbegroting. De berekeningen tonen een verslechtering van het primair overheidssaldo met circa 0,16% bbp voor 2016. Naarmate de extra uitgaven voor overheidsconsumptie wegvallen en steeds meer personen een baan vinden, nemen niet enkel de uitgaven af, maar stijgen de indirecte belastingen als gevolg van de extra particuliere consumptie, de fiscale en parafiscale ontvangsten als gevolg van de gestegen loonsom en, tot slot, ook de bedrijfsbelastingen als gevolg van de licht gestegen bedrijfswinsten. Op middellange termijn zou daardoor, ten opzichte van een basisscenario, het primair overheidssaldo zelfs licht kunnen verbeteren.

Ook verschillende internationale instellingen hebben de macro-economische impact geraamd van de recente toestroom van vluchtelingen in de Europese Unie en meer bepaald in Duitsland. Hoewel sommige hypothesen niet volledig gelijk zijn aan de hier gemaakte ramingen voor België, zijn hun resultaten op korte en middellange termijn relatief vergelijkbaar met de onze, namelijk een vrijwel verwaarloosbaar effect voor 2015 en 2016 in de EU en een iets krachtiger impact in 2020, met een verandering van het bbp ten belope van 0,2 tot 0,3%.

Inschakeling van de immigranten op de Belgische arbeidsmarkt

In Europa is het aandeel van immigranten dat op de arbeidsmarkt aanwezig is doorgaans kleiner dan dat van autochtone burgers. In 2014 was er, gemiddeld beschouwd, een verschil in werkgelegenheidsgraad van 6,8 procentpunt voor de 20- tot 64-jarigen. Binnen de immigrantenbevolking zijn er echter twee groepen: de Europese staatsburgers van wie de werkgelegenheidsgraad zeer nauw aansluit bij die van de autochtonen en de niet-Europese staatsburgers die veel moeilijker werk vinden en voor wie het verschil in werkgelegenheidsgraad in de EU gemiddeld ongeveer 13,4 procentpunt belooft. In België lieten de niet-Europese immigranten tussen 20 en 64 jaar in 2014 een werkgelegenheidsgraad optekenen van 40,5%, tegen 68,6% voor Belgische staatsburgers, dat is een verschil van 28,1 procentpunt. Van alle EU-landen is België, op Zweden na, het land met het grootste verschil ter zake.

Immigranten zijn niet alleen minder aanwezig op de arbeidsmarkt, ze oefenen ook vaker dan autochtonen laaggekwalificeerde banen met tijdelijke arbeidsovereenkomsten uit, waarvoor ze te hoog zijn opgeleid. Volgens de EAK van 2014 had in België 25% van de geïmmigreerde werknemers van de eerste generatie² een laaggekwalificeerde baan, tegen slechts 9% van de personen van Belgische origine. Dat verschil valt deels te verklaren door het feit dat hun scholingsniveau gemiddeld beschouwd minder hoog is dan dat van de Belgen (25% van de autochtonen van 15 tot 64 jaar is laaggeschoold, tegen 40% van de immigranten van de eerste generatie). Dit neemt niet weg dat immigranten vaker te hoog geschoold zijn voor het gevraagde werk: 20% van die werknemers vinden dat ze meer vaardigheden hebben dan wat voor hun functie is vereist, tegen slechts 8% van de autochtonen. Dat percentage vermindert niet volgens het behaalde diploma, aangezien 26% van de immigranten van de eerste generatie met een diploma van het hoger onderwijs zich te hoog geschoold acht voor de huidige baan. Een en ander komt doordat ze hun in het land van herkomst verworven menselijk kapitaal moeilijk kunnen benutten, alsook door hun gebrek aan kennis van de landstaal of door discriminatie. De aldus gecreëerde mismatch inzake vaardigheden veroorzaakt een minder goede werking van de

arbeidsmarkt en mogelijk een minder gunstige economische groei (Piracha & Vadean, 2012).

Diverse factoren kunnen verklaren waarom personen van buitenlandse origine moeilijker op de arbeidsmarkt kunnen integreren. Zo zijn er onder meer het scholingsniveau en de problemen met de erkenning van de vaardigheden, het gebrek aan kennis van een van de landstalen, een ontoereikend menselijk en cultureel kapitaal dat in het gastland specifiek vereist is, het gewest waar ze wonen, de lage arbeidsmarktparticipatie van vrouwen of discriminatie.

Aanbevelingen

Om profijt te trekken van de economische voordelen die de asielzoekers ons land kunnen opleveren, moet in de eerste plaats werk worden gemaakt van hun inschakeling op de arbeidsmarkt. Gebeurt dat niet, dan lopen de nieuwkomers een groter risico om in de armoede terecht te komen of afhankelijk te worden van sociale bijstand, en dreigt het aandeel van zwartwerk toe te nemen. Er bestaan een aantal mogelijkheden om de verschillende obstakels weg te nemen waarmee migranten worden geconfronteerd bij het zoeken naar een baan. Om te beginnen, zou een stelselmatige erkenning van de in het land van herkomst behaalde diploma's het mogelijk maken hun kwalificatieniveau en vaardigheden voor de arbeidsmarkt beter te omschrijven. Mochten de vereiste documenten ontbreken, dan zou een gestandaardiseerd instrument kunnen worden ontwikkeld voor de beoordeling van de kwalificaties en vaardigheden.

Vervolgens is de kennis van ten minste een van de landstalen onontbeerlijk. Iedereen zou taalonderwijs moeten krijgen, zowel actieven als inactieven. Die taalopleiding zou ook gekoppeld kunnen worden aan een eerste beroepservaring. Een snelle inschakeling op de arbeidsmarkt zou ook kunnen worden bevorderd door opleidingen die voorzien in de behoeften van de ondernemingen en die aangepast zijn aan de vaardigheden van de migranten. Nieuwkomers zouden kunnen worden gespreid volgens de behoeften van de lokale markten, liever dan homogeen over het land te worden verdeeld. Tot slot moeten de schooltrajecten van migrantenkinderen worden verbeterd en dient gettoforming

in sociaaleconomisch achtergestelde instellingen te worden vermeden.

Een snelle inschakeling op de arbeidsmarkt heeft gedurende de volledige loopbaan een gunstig effect op de participatie. Asielzoekers moeten dus snel een arbeidsvergunning kunnen bemachtigen. De invoering van een gerichte begeleiding tijdens de volledige asielprocedure, en nog meer na de toekenning van het vluchtelingenstatuut, blijft een essentieel instrument in de opvang van deze mensen. Voor migranten in het algemeen moet de werkgelegenheid bij de overheid worden bevorderd, en moeten tijdelijke contracten worden gestimuleerd, aangezien deze laatste en springplank zijn naar stabielere banen.

Tot slot zouden de sociale maatregelen en het anti-discriminatiebeleid kunnen worden uitgebreid. In overleg met de sociale partners moeten systematischer diversiteitsplannen worden opgesteld. Ten einde de werkgelegenheid van vrouwen en meer specifiek van moeders te bevorderen, zouden ouders beter moeten worden geïnformeerd over het bestaan van opvangstructuren voor jonge kinderen.

Meer dan andere EU-landen ondervindt België problemen bij de inschakeling van niet-Europese migranten op de arbeidsmarkt. De huidige toestroom van vluchtelingen heeft dat probleem opnieuw op de agenda gezet en biedt de gelegenheid om in een ruimer kader na te denken over maatregelen die erop gericht zijn de arbeidsmarktparticipatie te verhogen van deze ondervertegenwoordigde groep alsook van andere groepen met een ontoereikende participatiegraad zoals laaggeschoolden, jongeren of 55-plussers.

*Koen Burggraeve
Céline Piton
Nationale Bank van België (NBB)*

Noten

1. Dit is een samenvatting van een artikel dat, onder dezelfde titel, in juni 2016 verscheen in het Economisch Tijdschrift van de Nationale Bank van België. Gegevens, hypothesen en berekeningen berusten op de informatie die beschikbaar was bij aanvang van 2016.
2. Immigranten die in het buitenland geboren zijn

Bibliografie

- Blau, F.D., Kahn, L.M., & Papps, K.L. (2011). Gender, source country characteristics, and labor market assimilation among immigrants. *The Review of Economics and Statistics*, 93(1), 43-58.
- Blau, F.D., & Kahn, L.M. (2012). *Immigration and the distribution of incomes* (NBER Working Paper 18515).
- CGVS. (2015). *Asielstatistieken Maandverslag December 2015*.
- Dustmann, C., Frattini, T., & Preston, I. (2008). *The effect of immigration along the distribution of wages* (Discussion Paper Series 0803). London: Centre for Research and Analysis of Migration (CREAM), Department of Economics.
- Esipova, N., Ray, J., & Srinivasan, R. (2011). *The world's potential migrants. Who they are, where they want to go, and why it matters*. Washington DC: Gallup Inc..
- Kahanec, M., & Zimmermann, K.F. (2008). *Migration in an Enlarged EU: A challenging solution?* (IZA Discussion Papers 3913).
- Kerr, S.P., & Kerr, W.R. (2011). *Economic impacts of immigration: A survey* (NBER Working Paper 16736).
- Lemos, S., & Portes, J. (2008). *The impact of migration from the new European Union Member States on native workers* (Working paper 52). London: Department of Work and Pensions.
- OECD. (2013). The fiscal impact of immigration in OECD countries. In: OECD, *International Migration Outlook 2013*.
- Okkerse, L. (2008). How to measure labour market effects of immigration: A review. *Journal of Economic Surveys*, 22(1), 1-30.
- Ottaviano, G.I.P., & Peri, G. (2005). *Rethinking the gains from immigration: Theory and evidence from the U.S.* (NBER Working Paper 12497).
- Ottaviano, G.I.P., & Peri, G. (2012). Rethinking the effect of immigration on wages. *Journal of the European Economic Association*, 10(1), 152-197.
- Piracha, M., & Vadean, F. (2012). *Migrant educational mismatch and the labour market* (IZA Discussion Papers 6414).
- Rowthorn, R. (2008). The fiscal impacts of immigration on advanced economies, *Oxford Review of Economic Policy*, 24(3), 560-580.
- Shapiro, R., & Vellucci, J. (2010). *The impact of immigration and immigration reform on the wages of American workers*. Washington DC: New Policy Institute.
- Smith, C. L. (2012). The impact of low-skilled immigration on the youth labor market. *Journal of Labor Economics*, 30(1), 55-89.
- Vargas-Silva, C. (2015). *The fiscal impact of immigration in the UK*. Oxford: The Migration Observatory at the University of Oxford.
- Zavodny, M., & Orrenius, P.M. (2006). *Does immigration affect wages? A look at occupation-level evidence* (IZA Discussion Papers 2481).